เรื่อง ปอผี

รายละเอียด

ปอผี ชื่อวิทยาศาสตร์ Hydrolea zeylanica (L.) Vahl (ชื่อพ้องวิทยาศาสตร์ Nama zeylanica L.) จัดอยู่ในวงศ์ HYDROLEACEAE

สมุนไพรปอผี มีชื่อท้องถิ่นอื่น ๆ ว่า ผักกะเดียง (อุบลราชธานี), บีปลาไหล ไส้เอี่ยน บีเอี่ยน (สกลนคร), ปอผี (บุรีรัมย์), ผักกระเดียง, ดีปลาไหล, สะเดาดิน เป็นต้น

The Office Of Academic Resource Information And Technology

ลักษณะของปอผี

ต้นปอผี หรือ **ผักกะเดียง** จัดเป็นพรรณไม้ล้มลุก ทอดเลื้อยไปตามพื้นดิน แตกแขนงมาก ชูยอดตั้งขึ้น สูงได้ประมาณ 10-100 เซนติเมตร ลำต้นมีลักษณะกลมและแข็ง มีรากออกตามข้อ ลำต้นเรียบหรือมีขนนุ่ม ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด มีเขตการกระจายพันธุ์ในอินเดียถึงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และในเขตร้อนของทวีปออสเตรเลีย ชอบขึ้นบริเวณที่ชื้นแฉะ บนดินชื้นและมีน้ำขัง ตามนาข้าว หนองน้ำ ริมหนองน้ำ หรือขึ้นแผ่คลุมผิวน้ำ สามารถพบได้ตั้งแต่ระดับน้ำทะเลไปจนถึงที่ความสูงประมาณ 1,000 เมตร

ใบปอผี ใบเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับเวียน ลักษณะของใบเป็นรูปใบหอกถึงรูปรี ปลายใบแหลม โคนใบแหลม ส่วนขอบใบเรียบ ใบมีขนาดกว้างประมาณ 1-2.5 เซนติเมตร และยาวประมาณ 1.5-5 เซนติเมตร ไม่มีหูใบ

ดอกปอผี ออกดอกเป็นช่อแบบช่อกระจะแยกแขนงหรือออกเป็นดอกเดี่ยวตามซอกใบและที่ปลายยอด ช่อดอกยาวได้ถึง 5 เซนติเมตร มีดอกย่อยสมบูรณ์เพศจำนวนมาก ดอกย่อยนั้นมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1-1.5 เซนติเมตร ก้านดอกย่อยยาวประมาณ 1-3 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงดอกเป็นสีเขียว ลักษณะเป็นรูปหอก มีขนนุ่ม วงกลีบเลี้ยงเชื่อมติดกัน ปลายแยกออกเป็น 5 แฉก ปลายกลีบแหลมด้านนอกมีขนขึ้นปกคลุม ขนาดประมาณ 4.5-8 มิลลิเมตร เรียงสลับกับกลีบดอก ส่วนกลีบดอกนั้นมีลักษณะเป็นรูปไข่ มี 5 กลีบ กลีบดอกเป็นสีน้ำเงินอมม่วงหรือสีม่วงอมเขียว กลางดอกเป็นสีขาว ขนาดประมาณ 3-5 มิลลิเมตร ดอกมีเกสรเพศผู้ 5 อัน เรียงสลับกับกลีบดอก ก้านชูเกสรเพศเมียมี 2 อัน อับเรณูเป็นสีแดงเข้ม ออกดอกในช่วงประมาณเดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์

ผลปอผี ผลเป็นผลแห้งและแตกได้ ลักษณะของผลเป็นรูปทรงรี มีขนาดกว้างประมาณ 2.5 มิลลิเมตร และยาวประมาณ 5 มิลลิเมตร ห่อด้วยกลีบรองดอก มีกลีบเลี้ยงติดคงทน ภายในมีเมล็ดสีดำจำนวนมาก ลักษณะของเมล็ดเป็นรูปไข่แกมขอบขนาน มีขนาดประมาณ 0.3-0.4 มิลลิเมตร จะติดผลในช่วงประมาณเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน

สรรพคุณของปอผี

1. ยาพื้นบ้านอีสานจะใช้ทั้งต้นปอผี นำมาต้มกับน้ำดื่มเป็นยาแก้ตาฟาง (ทั้งต้น)
2. ตำรายาไทยจะใช้ต้นปอผีเป็นยาบำรุงหัวใจ ตับ แก้ไข้มาลาเรีย และแก้เบาหวาน โดยการใช้ต้มสด 1 กำมือ นำมาต้มกับน้ำดื่ม แต่สำหรับสตรีที่คลอดบุตรใหม่ ไม่ควรรับประทาน เพราะจะทำให้น้ำนมขม (ต้น)
3. ในประเทศกัมพูชาจะใช้ใบปอผีเป็นยารักษาอาการเกี่ยวกับลำไส้ผิดปกติ และใช้เป็นยาสมานแผล ฆ่าเชื้อ (ใบ)
4. ในประเทศอินเดียจะใช้ปอผีเป็นยาพอกสำหรับฆ่าเชื้อและสมานแผลพุพอง แผลอักเสบ (ใบ)

ประโยชน์ของปอผี

ยอดอ่อนใช้รับประทานเป็นผักสดหรือลวก ต้ม รับประทานกับน้ำพริก โดยจะมีรสขมอ่อน ๆ (สตรีคลอดบุตรใหม่ ไม่ควรรับประทาน เพราะจะทำให้น้ำนมขม)

คำสำคัญ : ปอผี

ที่มา : https://medthai.com/

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

The Office Of Academic Resource Information And Technology

วันที่ : 2020-06-04

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1661&code_db=610010&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology